

Toxirova Sevinch Akram qizi

Annotatsiya: *Jurnalistikaning taraqqiyot bosqichlari deganda, uning, dastlabki kurtaklaridan boshlab, keyingi qadamlari va hozirga kelib, qanday zamonaviy kòrinishga ega bòlganligi tushuniladi. Yana ham aniqroq aytganda, jurnalistikadagi axborot yetkazish vazifasi, nimalar orqali amalga oshirilganligini anglatadi. Ushbu maqolada, xabar yetkazish jarayoni, kimlar va nimalar orqali amalga oshirilganini va bugungi kunda zamonaviy jurnalistikaning taraqqiy topganligi órganiladi.*

Kalit sòzlar: *Jarchilar, elchilar, gazeta, radio, televideniye va internet.*

Kirish

Biz qadimgi va hozirgi davrga nazar tashlaydigan bólsak, insoniyat uchun jurnalistika hayotning chambarchas qismi bólib kelayotganligiga guvoh bólamiz. Avvalgi, bir necha yuz yil oldingi davrlarga e'tibor qaratsak, ósha vaqtlarda ham insonlar uchun axborot tarqatish va uni qabul qilish muhim sanalgan. Shu sabab ilk odamlar ózlarining xabarlarini toshlarga rasm, har xil belgilar chizish va yoki keyinchalik yozish orqali ham yetkazishgan. Hukumdorliklar davrida esa shoh farmoyishlarini, jarchilar orqali ommaga yetkazgan. Yana bir xabarchi, elchilar ham mavjud bòlishgan, ular saltanat tomonidan, boshqa bir saroyga xabar yetkazib, aloqalar mustahkamligiga hissa qóshgan. Shu tariqa jurnalistikaning taraqqiyot bosqichlari birma bir amalga oshirilgan.

Asosiy qism

Har bir davrda, iloji boricha istalgan turdagi, insonlar uchun kerakli bòlgan narsalar, osonlashtirilib borilavergan. Xuddi shunday, jurnalistikada ham axborotga bòlgan ehtiyojni qondirish maqsadida, turli ixtirolar qilinib borilavergan. Yuqorida ta'kidlab ótilganidek, dastlab, jarchilar va yoki elchilar tomonidan amalga oshirilgan vazifalar, XVII asrga kelib "Gazeta" deb ataluvchi vosita gardaniga yuklatildi. Gazetalar birinchi bosilib chiqila boshlagan vaqtlarda, bir oyda bir marta faqat shahar markazlarida, keyin chekka chekka hududlarga ikki yoki uch oyda bir marotaba chiqarilib, yetib boradigan bóldi. Ammo vaqtlar ótib, talab ancha oshdi va natijada bir oyda ikki uch marta, haftada bir marta, haftada uch tòrt marta va keyinchalik, har kuni dunyo yuzini kòradigan gazetalar nashrdan chiqa boshladi. Insonlar ma'lumotlar va bólib ótgan muhim voqea-hodisalarni yoritish uchun gazetadan ham tezkorroq vosita radioni XIX asrda ixtiro qilishdi. Bu ixtiro asoschisi Aleksandr Papov hisoblanadi. Endi radioga tòxtaladigan bólsak, radio hech qanday yozuvlar va kòrinishsiz axborot yetkazadigan vosita bòlganligi uchun u orqali axborot yetkazish, anchagina tezkor edi va bu insonlar hayotini yaxshilashga xizmat qilar edi, sababi, mamlakatda xalq uchun qanday imkoniyatlar yoki yangiliklar yaratilayotganini, aynan radio orqali bilishar edi. Keyingi bosqichda jarayon yana ham mukammallashdi, endi tasvir vositasi orqali xabarlar namoyish etilib, insonlar

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

ongiga kuchli ta'sir òtkazadigan bòldi, ya'ni XX asr boshlarida televideniye ixtiro qilindi. Ancha yillar mobaynida, televideniye ham òz òrnini yòqotmay, takomillashib keldiyu, ammo, tezkorlikda, radio baribir birinchi òrinda bòlaverdi. Lekin XXI asrga kelib, yangi sahifa ochildi, bu internet edi. Bugungi kunda, internet insonlar uchun hayotning ajralmas qismiga aylandi. Shu jumladan, jurnalistika sohasida tub burilish nuqtani hosil qildi. Endilikda, ijtimoiy tarmoqlarda, turli xil saytlar òz faoliyatini olib bormoqda, ular kunlik bizni órab turgan olamda, sodir bòlayotgan xabarlardan qisqa fursatlarda xabardor qiladi.

Xulosa

Internet tezkorligi, radioni orqada qoldira oldi deyishimiz mumkin. Ammo tōgri yoki notōgri axborot yetkazayotganligiga kafolat yòq, bu borada mediasavodxonlik, insonlar uchun muhim vosita hisoblanadi. Baribir tezkorlik jihatidan internet, haqiqiy yoki yolg'onligi tarafdin gazeta, radio va televideniye g'olib keladi. Jurnalistikaning taraqqiyot bosqichlari, òzi ichiga olgan, turli xil vositalar, òz davrining ehtiyojlaridan kelib chiqqan holatda, eng soddasidan, mukammaliga qarab rivojlanib, paydo bòlib boraverdi va bundan keyin ham boraveradi. Inson hayot kechirar ekan, u hamisha axborotni tarqatish va iste'mol qilishga ehtiyoj sezaveradi. Shunday ekan, jurnalistika insonlar hayoti bilan chambarchas bog'liq va taraqqiy etib boraveradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. <http://infocom.uz/2016/07/07/60-let-televideniye-uzbekistana>.
2. [O'zME](#). Birinchi jild. Toshkent, 2000-yil. "[Gazette](#)" [Encyclopædia Britannica](#) 11(11chi nashri) 1911 p. 545

